

ABONAMENTUL.

Un an 120 cor. (60 lei)

1/2 an 60 „ (30 lei)

1/4 an 30 „ (15 lei)

O lună 10 „ (5 lei)

Un nr. 50 fil. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1:50 a doua
și a treia oară C. 1:20

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Capul

lui Apáthy a ajuns, în sfârșit, sub paloșul justiției.

Știm foarte bine, cum acest savant, de înaltă cultură, a avut destul răgaz, să înțească tot mai mult flacăra urii împotriva noastră, ca cel mai ordinar scribler jidano-maghiar.

Articolele lui, apărute în ziarele din Cluj, sub eticheta „Az őrtonybol“, glăsuiesc, în dejuns, despre mentalitatea scâlciată a acestui om de știință, orbit de fantoma panmaghiarismului.

Ne-a fost cel mai implacabil dușman, înainte de războiu; iar în decursul războiului a voit să ne strivească cu totul, când se credea biruitor, cu tovarășul său de aberații: contele Apponyi.

În 1905 a fost declarat, că Ardealul e unguresc, și cel ce nu recunoaște acest lucru, e trădător de patrie; el a fost sufletul „Erdélyi szövetség“-ului, care proiectă zona culturală, exproprierea Românilor, transportarea lor în masă, spre centrul țării ungurești; el a înzultat armata română și Persoana M. S. Regelui în faimoasa adunare din 22 Decembrie an. tr. numind-o adunătură de opinicari; el e autorul moral al atacului mișlesc dela Țigani, pe urma căruia trupele române, au avut morți și răniți.

El e intruparea deplină a urei, ce unghurii îngânfați au purtat-o totdeauna neamului de opinicari valahi!

Și totuși, noi nu cerem capul lui Apáthy, deși am fi în drept să-l cerem.

Justiția să-și îndeplinească munca ei, din înălțimea nobilă, ce nu cunoște ura de rasă, nici preocupările de șovinism.

Ori-care ar fi sentința ei, Apáthy a primit deja pedeapsa cea mai grozavă, când a văzut cum i-se risipesc toate palatele aeriene, și cum tot apostolatul lui politic, n'a fost decât opera unui nebun maniac... Al.

SITUATIA.

Tratatul cu Austria gata de semnare. — Chestia Adriaticei în suspens. — Bulgarii „pretind“. — Diferendul italo-grec.

S'a terminat în sfârșit

Tratatul cu Austria,

al cărui text se va cunoaște curând în întregime. Din telegramele scurte sosite din Paris însă apare, că anumite chestiuni delicate au fost iarăși amânate pe mai târziu, așa că nici acum nu vom avea o rezolvare definitivă a tuturor problemelor legate de pacea cu Austria

Așa nu se află în tratat nici o dispoziție referitoare la chestia

litoralului Adriaticei,

consiliul suprem rezervându-și dreptul de-a relua mai târziu această „delicată“ problemă. Se vede, că misiunea lui Tittoni la Roma nu a adus rezultatul dorit de aliați și prin urmare nu se va termina odată cu pacea Austriacă — acărei subscriere din partea Italiei rămâne problematică.

Bulgaria

surprinde iarăși lumea cu inepiuisabila-i obrăznicie. Delegația lor a plecat la Paris provăsuată cu o dosă de instrucții pentru toate eventualitățile. Dlor au o groasă de „pretensiuni“ de nici să fi fost biruitor. Stând pe baza convenției de armistițiu din 1915, care le garantează integritatea teritorială, ei nu vor ceda nimic Serbiei și Greciei. Vor cerca să ridice și chestiunea Macedoneană în tot complexul ei, cerând să se recunoască, că e bulgărească. Se pare

însă, — că cu toată propaganda făcută în presă spre a câștiga simpatiile Americii și Angliei, — delegația bulgară nu va fi primită mai bine decât cea turcească. Din incidentele de până acum au învățat și cei mari atâta, aa tot este ceva deosebire între prietin și dușman.

Situația Bulgariei de altfel o îngreunează și alt act de îndrăzneală surprinzătoare: eludarea condițiilor de armistițiu. Bulgaria adevărat are și azi 10 divizii sub arme — contrar articolului 2 — repartizate pe fronturile României, Sârbiei și Greciei. Nu au predat nici armele și materialul de războiu, prevăzut în armistițiu. De aceea Franța a și trimis miliție însemnată, care au ocupat localități și puncte strategice importante, asigurând în chipul acesta subscrierea tratatului, ce se așteaptă pe 25 Iulie, și respectarea lui.

Seria incidentelor, și diferendulo crește cu unul proaspăt, cel:

Italo-grec,

iscat pe motivul ocupațiunii grecești di Azia mică. Iarăș un fruct al nerespectării tratatelor încheiate!

Germania

începe a se implica cu situația. Trimite un număr suficient de muncitori pentru lucrările de restaurare dtm Franța. Nu se împacă însă cu gândul extradării Kaiserului.

Organul socialist „Vorwärts“ însă reamintește zgomotoșilor pangermaniști o dispoziție din condițiile de pace preparate de dânsii în 1917, care prevedea extradarea mai multor bărbați de stat ai Antantei spre a fi judecați de un tribunal german.

Deodată cu pacea Austriei, ziarele franceze așteaptă și resalvarea

problemei Ungare.

Armata lui Bela Kun se retrage grabnic din Ceho-slovacia în cea mai mare disordine. Intreagă armata eîndescompunere. Bela Kun în curând va fi răsturnat de elementele naționaliste. Se va crea un minister responsabil, care va face ordine. Vom vedea.

Ocuparea Smirnei. Consiliulul suprem interaliat a ascultat Joi pe dl Venizelos cu privire la situația Smirnei, Aidin. Prim-ministrul grec a arătat consiliului în ce condiții s'a efectuat ocupațiunea militară.

Adevărul asupra Basarabiei.

Sub acest titlu profesorul de Martonne publică în „Oevre“ un interesant articol, din care reținem următoarele:

Dela reîntoarcerea mea din Basarabia mulți mă întrebă: „ce impresie aveți despre bolșevici?“

Le răspund: N'am văzut nici unul, căci sunt dincolo de Nistru. „Dar țara e rusască, da sau nu?“ Trebuie să declar, spune d. Martonne, că pretutindeni am auzit vorbindu-se românește, chiar și în coloniile bulgare din Sud.

Cineva mă interpelează: „Românii n'au resculat populația? Ce e cu progromurile dela Chișindu?“

— Iată-mă din ce în ce mai uluit, îi răspund eu. Pretutindeni am găsit liniște și ordine, mai eu seamă la Chișinău. Și, să se noteze, că persoanele, cari mă chestionează trec

drept persoane bine informate.

Și d-l de Martonne adaugă: Iată ce am văzut, când am străbătut Basarabia în automobil: O țară minunată de bogată, Câmpuri ce promet o recoltă îmbelșugată. O siguranță perfectă. În coloniile germane, bulgărești, rusești chiar ce datează de un secol cel mult, se vorbește românească ca a doua limbă. În orașe o populație foarte amestecată, în care adesea domină evreii. La sate, țărani și proprietarii, cei dinții așteptând cu nerăbdare să li-se distribuie lotul. Nici o execuție, turburare sau nemulțumire, nici urmă de așa ceva.

Procesul Apáthy.

În ziua a doua și a treia s'au ascultat martorii. Primul a fost dl *general Neculcea*, apoi *I. Pop*, primarul Clujului și *Dr. Valentin Poruțiu*, prefectul Clujului. Urmează apoi în rând martorii *Horváth Emil*, fost prefect, *Iuliu Florian*, *Szatmáry Akos*, *Janovis Jenő* și *Vasile Caba*. În ziua a treia a fost ascultat sub *Lateș George*, care a fost cu trupa atacată la Țigani, *Franz Friedman* din Zalău și *Porjess Lajos* tot de acolo.

Chestiunile se învârt în jurul rolului și rostului consiliului național din Cluj și a comisarariatului guvernial ardelean, asupra legăturii dintre armată și consiliu. Din mărturisirile de până aici e evident, că mișcările armatei, prin urmare și atacul dela Țigani și Zalău, nu se putea face fără voia consiliului național. Foile volante s'au tipărit la Cluj și auctorul lor — moral cel puțin — a trebuit să fie Apáthy. Ținuta demnă a acuzatului în genere face bună impresie.

Guvernul francez pentru înlesnirea traiului.

Consiliul de ministri întrunit sub președința dlui Poincaré a luat o serie de măsuri, în lupta contra scumpirii traiului.

1. Sistemul baracelor de vânzare al alimentelor va fi dublat la Paris și creat în centre populare.

2. Restaurante cu preț fix, ieftine, vor fi organizate la Paris și în departamente prin îngrijirea aprovizionării.

3. Stocurile alimentare de războiu vor fi puse direct la dispoziția publicului prin diferite organisme și mai ales prin societăți cooperative.

4. Un serviciu de reprimare al speculației ilicite asupra alimentelor se va constitui la sub-secretariatul aprovizionării, care va fi înzestrat cu o poliție specială, pentru cercetarea și urmărirea contraveniențelor.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc.,

Câteva reflexii asupra organizărilor *).

Încă înainte de desnodământul rapid al cataclismului universal, străbătuse pretutindeni ideea organizării forțelor și intereselor, — precizându-și fiecare fracțiune, ce doria o mai intensivă acaparare de forțe: scopul propriu, mijloacele cele mai ducătoare la acest scop și alegând respective selecționându-și puterile de muncă și trecând peste punctele moarte ale programului din trecut.

Vedeam rând pe rând ridicându-se și închegându-se clasele sociale mai înainte negleșite într'un factor însemnat, dar durere de cele mai multe ori deadreptul cu arogativul de a fi dominant în lupta și respective în armonizarea frecărilor dintre clasele sociale, ori mai bine zis: pretinzându-și rolul de conducător și pentru obștea mare, ca unul ce acum e în stare să producă armonie și lumină în chaosul, ce toți îl vedeam că a fost numai și numai urmarea forțelor desechilibrate!

Și dacă într'o măsură oarecare avem toți dreptul, să constatăm, ca origine a răului acest desechilibru — ca o lege generală a firii impusă din experiențele triste — n'au fost cu mult mai norocoase nise fluctuațiile nouă, ce-și pretindeau rolul de nivelator. — Unde a dus extremul pretensiunilor muncitorime „organizate“ — se zicem — numai în Rusia, (unde azi muncitorul ajuns el boier, scupă după fostul boier măturător de strade — frumos rezultat al organizării raționale!), unde în Germania și ce tablou mai scârbos ne putem prezenta, ca cel al democrației organizate din Babilonul blăstămat al stepii ungurești, unde calea spre

* Conferință ținută în sinodul protopopesic al Dârgei dela 4 Aprilie a. c.

vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

o țară organizată se pregătește prin o muncitorime organizată cu leafă zilnică de sute de fleanduri: spre a putea spulbera prin omor și teroare și ultima nădejde de ușurare și emendare a metehnelor din trecut!

Ideea aceasta a organizării și reorganizării și-a făcut drumul din cătun în cătun, din sat în sat și din oraș la fiecare breaslă de muncitori — fie muncitori cu brațele, fie intelectuali. — Azi e așa zicând lozinca tuturor: să ne organizăm, să ne organizăm și iarăși să ne organizăm! Și în multe cazuri, pe lângă punctele bune și corecte, ce se iau ca nou program de muncă, se trece peste noțiunea logică a cuvântului și în loc să se producă un rezultat real și mântuitor pentru scop, în organizare, se seamănă ori, dacă vreți, se plantează simburile distrugerii chiar, se pune bază anarchiei, ce e chemată, ca sub haina nouă să distrugă și ce-a fost bun în trecut. Și asta provine — cred eu — din megalomania, ce o atinsesem mai sus, de a fi deadreptul conducătorul tuturor și din greșita cunoaștere și explicare a împrejurărilor anterioare. Vreți doară un fapt concret și pentru această afirmație a mea? Luați și citiți în amănunte desbaterile congresului învățătorilor, cari s'au organizat la Sibiu. Pe lângă multele bune și frumoase puncte din viitorul lor program de muncă, aflăm și ceace numese eu începutul anarchiei în viața neamului nostru. — Părețele despărțitor, stavila muncii intensive, spun ei cu o convingere vrednică de alte împrejurări, a fost aservirea școlii, în trecut, de biserică. Durerea ne cuprinde deci, când trebuie să constatăm, că și în organizările ce se fac la temelul noului stat unitar român, sunt

oameni necruțați de miopie și poate involuntar numai, dar seamănă simburile distrugerii sub pretextul separării independiste — pentru a putea munci mai cu zor și cu mai mult rod: chiar pentru bunăstarea statului, după cum se afirmă.

Să ne închipuim o școală modernă liberală, unde pruncii sunt instruiți de un învățător, care, sub influința ideilor mari regeneratoare, face din religie un obicei familiar, bun și în școală ca un popas de recreare a băieților, — săturați de munca grea, reală și practică în toate minunțitățile sale.

Lăsați să între părintele catehet în sala de studii: priviți podoaba și aranjamentul acestei sale, ideile preconcepționale ale băieților despre religie și preot, și veți avea tabloul! Și acești băieți îi treceți peste pragul liceului, ori a altor școli superioare și urmăriți pe preot în 2 ore la săptămână cu Catehismul și Biblia între ei și veți avea îndată perspectiva viitorului. Când va ajunge acest băiat la cele mai înalte graduri, va fi un realist pur și pe ceice se luptă cu „idei și fantome“, cari vor cerca să-i mențină echilibrul sufleteș il vor considera de o aparență bolnavă, de halucinator, care mai îmbată lumea cu idei și figuri mitologice. — Și după scurgerea unui period de câteva decenii, vom avea în realitate, nu oglinda ci starea faptică sufletească și trupească a unui neam din România unită — ce e chemat să facă față în caz de nevoie și furiilor iadului, ce s'ar deslăntui asupra lui. Un popor atunci, la tot cazul desechilibrat, sec moralmente, mic la număr și fără mare forță de vitalitate. Luați prin organizări spiritul religios din școală, scoateți pe preot și și din tinda școlii, rupeți legătura dintre fiică și mamă: și pretați-vă apoi de regeneratorii unui neam!

(Va urma).

Ion Bozdoc.

Blocusul contra Rusiei.

Consiliul suprem interaliat, în ședința de azi s'a ocupat și de chestia blocusului contra Rusiei. El a cercetat condițiile în care ridicarea blocusului contra Germaniei ar putea influența asupra situației Rusiei. Nu s'a luat nici o hotărâre.

Rugăm corespondenții ziarului nostru și pe toți cari ne trimit manuscrise spre publicare să scrie numai pe o față a hârtiei.

Externe.

Anglia, cea mai avută țară din lume, cu izvoarele și bogățiile ei nesecate de prin colonii — a contractat în timpul războiului fabuloasa sumă de 175 miliarde. Din suma aceasta 150 miliarde e datorie internă, iar 25 miliarde e datorie dela Statele Unite. Aliaților ei Anglia a dat împrumut 50 miliarde.

Să discută chestia împrumutului contractat în Statele Unite, anume, ca aceste 25 de miliarde dela americani să fie dăruite, în schimb Anglia ar dăruia o parte Franței, Italiei și Rusiei.

După grijile și lucrările economice, de cari toate țările sunt viu preocupate, se agită internaționalizarea datoriilor contractate de țările aliate în cursul războiului. Deslegarea cea mai norocoasă ar fi pentru aliați dacă se va admite principiul egalității în sacrificii. Să se stabilească un raport între sumele cheltuite și între pierderile suferite, între bogăția și capacitatea economică și între posibilitatea dezvoltării economice. Datoria să se repartizeze în acest raport după ce se va fi făcut împărțala teritoriilor câștigate și indemnitațiile primite.

Franța înainte de semnarea păcii cu Germania a căutat să intre în legătură de comerț cu ea. O închidere hermetică a granițelor înspre Germania, ca nici un fel de trafic comercial să nu se facă, pe lângă că era imposibil, dar nu ar fi dus la scop, pentru că mărfurile germane, ar fi intrat în Franța prin țările neutre. În felul acesta nu s'ar fi putut face controlul cuvenit ca să fie apărate atât interesele producătorilor cât și a consumatorilor francezi. Tot asemenea își renouiesc vechile legături de negoți cu Germania, Anglia și America.

Elveția, în urma unor întreveneri de ale comercianților români, face toate ușurările și admite condițiuni foarte favorabile — ca legăturile economice cu România să se desvolte și cimenteze cât se poate de puternic.

Atențiunea Elveției este îndreptată cu deosebire asupra țării noastre. Comunicația însă în urma distrugerilor cauzate de războiu e foarte grea și anevoioasă.

* Trimițătorii de epistole închise sunt recercați, în propriul lor interes, să nu lipească plicurile. — Prin lipirea plicurilor să îngreunează censurarea și se întârzie trimiterea epistolelor.

Cei mari față de cei mici.

«Preocupări jignitoare» este titlul unui articol publicat de «Gasette de Lausanne», care atacă aspru purtarea dublă a celor mari, a Americii și Angliei care le face să-și peardă tot mai mult simpatiile. Iată ce scrie:

Anglia și Statele-Unite sunt pe punctul de a-și înstrăina simpatiile de care se bucurau în Răsăritul Europei. Răceala României și a Poloniei față de celea două mari state e foarte pronunțată și putem spune fără șovăire că această antipatie își are rostul ei. Anglo-Saxonii prea au tendința să pozeze în «magisters» tendință care e foarte jignitoare pentru aceia cărora ei pretind că le fac educația.

Di Wilson are aerul a nu ști că civilizația polonă și română sunt cu mult mai bătrâne ca aceia a Statelor-Unite.

Persistența pontificilor anglo-saxoni în a proteja «minoritățile religioase și etnice» contra guvernelor din Varșovia și București, a ajuns o idee fixă. Tratatul dela 28 Iunie cu Polonia conține dispozițiuni ridicule. Se știe că președintele Wilson e puternic influențat de financiarul evrei din anturajul său, lăsându-i să-și împrime prea mult caracterul lor pe tratatul cu Polonia.

Pretenția aceasta de a conduce vechiul continent cu o morgă extraordinară, irită cu atât mai mult popoarele din Europa cu cât nici americanii și nici englezii nu sunt deasupra oricărei critici.

Intr'adevăr ambele state au refuzat să recunoască în mod oficial egalitatea raselor, provocând astfel resentimentul Japoniei care nu se va stinge nici odată.

Afară de aceasta Statele-Unite păstrează încă doctrina lui Monroe, care n'are alt scop decât să le permită să se impuie ca o nație superioară.

Ceva mai mult, pe latinii din sudul Americii, îi consideră ca inferiori, iar pe negri îi pune în afară de legi și aproape înafară de oameni, ceace a provocat ca acestia să-și trimită conferenței un rechizitoriu foarte elocvent contra Statelor-Unite.

Anglia la rândul ei are chiar la ușa sa o minoritate etnică și religioasă căreia e departe de a-i aplica tratamentul pe care îl cere polonilor pentru evrei.

Ne gândim la «problema Irlandeză» care începe din nou a atrage atenția opiniei publice. Irlandezii sunt foarte ferm hotărâți să obție ceea ce ei numesc «dreptatea». Pentru aceasta, ei și-au câștigat simpatiile care s'au și pus pe lucru în țara întregă.

Unul din avocații lor cei mai înflăcărați, o literată de mare talent se află acum pe teritoriul elvețian, unde caută să lumineze și dacă se poate să convertească publicul elvețian.

Englezii, e de prisos s'o mai spunem, nu văd cu ochi buni această cruciadă.

Pentru ce celții catolici din Irlanda ar fi mai puțin demni de

o libertate decât evrei români și polonezi? Marea-Britanie e de altfel prea mare, ca să nu-și înțeleagă datoria.

Cei cari știu să citească printre rânduri vor pricepe că articolele pe care presa engleză a început să le consacre acestei probleme nu vizează altceva decât să pregătească publicul pentru apropiatele reforme.

CRONICĂ TEATRALĂ.

— Reprezentațiile trupei Fotino. —

Două seri de artă intimă, caldă. Clipe dulci, neuitate. Artiștii maestrului Fotino ne-au dat Sâmbătă și Duminecă două reprezentații atât de drăguțe și de desăvârșite în aceeași vreme, încât publicul blăjan nu-i va uita nici odată. Prin jocul lor natural, prietinesc, intim, ni-s'au turisat în suflete, astfel că îi considerăm și ai noștri, și pe viitor îi vom revendica teatrului craiovean cel puțin în fiecare vară pentru o serie.

Poemul „România și timpul” jucat Sâmbătă seara, a avut darul să ne entusiasmeze cu adevărat. Sufletele noastre, pline de măreția strălucitelor zile ale împlinirii visului național, au găsit în versurile energice ale poemului mulțumirea deplină a biruinții încununată și ne-am legănat inimile în nădejdea legitimă a viitorului mare, pe care nu numai îl întrezărim ci îi simțim înfăptuirea în România întregită care e o realitate.

Decât piesa „Institutorii” nu se poate ceva mai potrivit pentru Blaj, oraș al școlilor și al cărții. Dl Mișu Fotino, în rolul institutorului Flemming, ș'a desfășurat strălucitele sale talente de artist desăvârșit, câștigându-și deplina admirație a publicului nostru. Idealismul lui Flemming s'a conturat și a fost atât de bine înțeles în Blajul dascălilor iubitori de datorie, cari până în zilele noastre s'au hrănit cu adevărat mai mult cu focul sacru al idealismului, al simțului de datorie și al iubirii de neam.

Dl Stănescu — Papa a făcut perfect pe inspectorul Dr. Prefl, un idealist bărbat de școală și el, care se încălzește de avântul tineresc subalternului său, îi recunoaște puterea de educator fără pereche și îi dă răsplata meritată, însărcinându-l cu conducerea școlii nenorocite de șarlatanul Flacsman.

Nu mai puțin bine au fost deținătorii celorlalte roluri. Remarcăm îndeosebi agilitatea și naturaleța, căldura cuceritoare a Gisei Holms (Mărioara Făr-

cășanu), flintă vrednică de iubirea unui Flemming.

A doua seară ne-a dat poemul «Pe aici nu se trece», o fărîmă din marea epopee a neamului la Oituz. Icoana eroilor cari își odihnesc ostenelele eforturilor uriașe „în vale, la Oituz”, apariția geniului doinei avântul veteranului care pleacă la biruință și la moarte alături de generația desrobitorilor, cascheta de oțel a vânătorului de pe culme și energia baionetei, care înspăimântă zărilor cu clocotitorul și în veci memorabilul „Pe aici nu se trece”, au stârnit furtuni de însuflețire.

„Ginerile Dlui Prefect”, a desăvârșit intimitatea și căldura reprezentațiilor de până aci. Comedia foarte succasă ca compoziție și inscenare, a stârnit un haz și o veselie, cum n'am mai avut parte în Blaj. Dl Fotino s'a ridicat la înălțimi neînchipuite; i-am admirat bogăția și ușurința cu care știe să abordeze rolul, gesturile extraordinare de firești și de expresive, creând un tip perfect și deosebit de simpatic, prin chiar naivitatea și lipsa de energie a tipului.

Prefectul Dumitrașcu (dl Coco Demetrescu) a fost splendid; Iorgu Dadilov (dl Ion Stănescu Popa) nu mai puțin, precum la aceeași înălțime au strălucit toți celalalți artiști. Aplauzele foarte dese, aproape neîntrerupte și nesfârșite, florile cari ploau pe scenă, au dovedit că publicul nostru are căldura înțelegerii și știe să răsplătească pe cei, cari îi intră la suflet.

Iar trupa Fotino binișor ne-a intrat în suflete, ne-a intrat și va rămânea acolo legată de-o prietinie și de-o dragoste, cari nu se vor șterge niciodată. Această căldură pretinească s'a cimentat și în celea câteva conveniri vesele în cari artiștii au fost sărbătoriți cu tot entuziasmul. — La despărțire le zicem un pretinesc și imperios:

— La revedere! Cât mai curând și cât mai des...

A. Melin.

Literatură.

Fără titlu.

Icoane din timpul de față.

(Continuare din Nr. 149).

La auzul acestei destăinuri atât de sincere, chipul Feliciei se îmbujoră și mâna începu ai tremura la brațul lui Virgil.

— Să ne oprim la masa aceasta — zise ea. — Te rog comandă-mi un păhar de apă, sunt așa de turburată. Și Virgil se grăbi, să-i împlinească cererea.

— Uite, — zise Felicia, — în locul ori cărui răspuns la vorbele tale, primește acest inel. Pune-l în deget și ori cine va întreba de unde îl ai, spune, că e dela mine. De acum înainte ești logodnicul meu.

— Felicio! mă faci să inebunesc de fericire.

— Nici un cuvânt mai mult! Să mergem! Lumea deja e intrigată de discuția noastră serioasă, să dansăm! Dar să nu-mi șoptești nimic în decursul dansului, nici să mă conduci la loc, până ce voiu zice eu. Vreau să sbor fericită în brațele tale.

— Ce ânger scump! exclamă Virgil estasiat. — Da, vom dansa împreună până la nemurire.

Și strânsi în brațe ei treceau prin mijlocul dansatorilor, ea nește ființe din altă lume, fără șgomot, fără o vorbă. Ochii Feliciei schinteiau furtunatic, iar fața lui Virgil tot mai mult era acoperită de o seninătate plină de fericire. Lumea din jur îi privea nedumerită, și nime nu-și putea da seamă, ce discuție a putut fi între ei.

Când muzica termină dansul Felicia zice:

— Și acum nu mai dansezi cu mine, decât când te voiu chema, ci din potrivă te vei învărti în jurul Elvirei. — Și văzind că el o privește întrebător adăuse, să aranjăm o mică păcăleală pentru pretinii noștri binevoitori. — Și se despărțiră ceremonios.

Felicia grăbi să-i descopere Elvirei planul, ea îl primi cu bucurie, și își și jucă rolul atât de perfect, încât incurcă orice combinații. Dar și de altcum, sub tot decursul petrecerii, Elvira era de o veselie și amabilitate neîntrecută. De fapt era încunjurată de adoratori, arătând fiecărui o atenție deosebită.

În pauză dna Corbean invită pe tineri la masă. Intinsese o masă mare. Virgil era nedeslipit de Elvira uitase cecece spusese înainte, jucase cu toate domnișoarele. Dl Candidat de avocat se învărtea mereu în jurul Felicie și parecă era foarte fericit. Dșoara îi dădea multă atenție. Deodată în decursul

mesei, când se mai potoliră poveștile, Virgil zise tare: Să golim păharul pentru fericirea celei mai drăguțe fete, domnișoara Elvira Corbean! și prizind anume păharul cu stânga, ca să se zărească inelul, ciocăni cu păharul Elvirei. Toți aclamară. Elvira mulțumi lui Virgil cu un suris plin de grație. Amicii erau zăpăciți, nu mai pricepeau nimica.

La reîntoarcerea cătră casă, câțiva tineri însoțiră pe fete. Virgil zise Elvirei în taină: M'a costat foarte mult gluma aceasta, pentru că iubesc nespuse pe dșoara Felicia.

— Și asta mi-o spui mie? — îl întreabă Elvira rizind.

— Da, pentru că am lipsă de ajutorul Dtaie.

— De al meu? pentru cine? pentru Felicia?

— Nu, Felicia o știe. Te rog, să patronezi cauza mea la mama Dtaie.

— Foarte bueros, căci eu înă țin mult la Dta!

— Și așa putea vorbi oare mâine cu Dna?

— Da, vino pe la 11 până atunci eu de sigur voiu cerca pulsul, deși nu cred, că vei întâmpina ceva dificultate. Dta ești om cinstit și mamei îi plac nespuse tinerii de felul acesta.

— Celea ce-mi spui, mă fac fericit!

— Ei, ce șoptiți aci? — se auzi la spate glasul Feliciei. Și ea se vâri între Virgil și Elvira așa, cât vrând nevrând cavalerul ei trebui să fie alături de Elvira.

— V'ați înțeles? întreabă ea în șoapte pe Virgil, luându-i brațul.

— Da, dșoara Elvira mi-a promis să vorbească Dnei mame de mine, deși nu crede, că voiu întâmpina ceva greutate. Ah, de ai ști Felicie scumpă, cât is de fericit, nespuse de fericit! — Și el îi strânse cu căldură mâna, ce se sprijinea pe brațul lui.

— Și eu dragul meu Virgil, sunt foarte fericită, te iubesc așa de mult!

— De abia aștept să sosească clipita aceea, când voiu ști, că ești a mea pe vecie; ai mei ochii aceia negri, plini de vraje, a mea gurița, pe care să o sărutăm fără încetare, — a mea întreagă ființa ta! Nici n'am să închid ochii până atunci, numai ca ceasul acela să sosească cât mai curund! Adevărata viață pentru mine numai de atunci se va începe! — și sărutându-i cu căldură mâna se despărțiră.

A doua zi era o splendidă zi de sfârșit de vară. Când Virgil intră la familia Corbean, găsi pe toate damele în grădină.

Fetele, cât ce-l zăriră grăbiră înaintea lui.

— Mama, — îi zise Elvira, — e în filigoria din capetul cărării din dreapta, mergi acolo, noi te așteptăm. Nu fi îngrijat și să nu-i spuni, că ne-ai întâlnit! — Și ele cotiră apoi în stânga, ca să nu se pară, că l-au întâlnit.

Elvira era bine dispusă, Felicia foarte emoționată.

(Va urma).

Informațiuni.

— Noul **Metropolit** al Blajului Dl Dr. Vasile Suci, a sosit Duminecă seara dela Viena, unde a depus jurământul obișnuit în fața nunțiului papal. Tot atunci a făcut jurământul și un episcop slovac.

— **Congresul corpului didactic** de toate gradele s'a ținut în Iași, deschizându-se Sâmbătă în 12 Iulie. Au participat peste 1000 de persoane din toate părțile României Mari. Congresul a fost prezidat de dl Andrei Bârsanu. Dintre Ardeleni au mai luat parte dnii: Onisifor Ghibu, Gavril Precup, V. Seni, Alex. Lupeanu, Iuliu Maior și alții.

La Cernăuți s'a luat inițiativa ridicării unui monument lui Mihail Eminescu și tot odată pentru strângerea unui fond necesar cumpărării casei lui Aron Pumnul, care ve fi preschimbată în Muzeu Național.

— **Domnul Clemenceau** a dăruit orașului Versailles călimara care a servit la semnarea tratatului de pace, precum și cele două tocure oferite, unul de Alsaciensi-Loreni și altul de elevii liceului Jules Ferry.

— **Crucea Roșie Franceză** a luat dispoziții ca toți copiii debili din Nordul Franței să se poată întrema în regiuni climatice. Se vor îngriji în total, pe socoteala guvernului, zece mii de copii, cari vor fi întovărășiți de institutoarele sau institutorii lor.

Copiii vor primi pe lângă haine și ghetă, cărți și jucării.

— **Guvernul britanic** lucrează actualminte pentru reluarea relațiilor diplomatice cu Germania. Reluarea relațiilor diplomatice se va face după ratificarea tratatului de pace de către camera franceză și camera comunelor.

— **Un atentat** s'a comis la Berlin contra primului ministru Bauer, care însă a scăpat teafăr.

— **Ministrul de externe francez** a declarat prim-redactorului ziarului «Le Petit Parisien» că Franța, pacea cu Germania fiind încheiată, va relua în cel mai posibil scurt timp relațiile diplomatice. Pentru postul de ambasador la Berlin este desemnat domnul Tardieu. Germania va fi reprezentată în Franța prin domnul von Haniel, fostul președinte al delegațiunii germane la Versailles.

(Ag. Dacia).

— **In Anglia comisiunea industriei miniere, numită de parlament, a propus ca statul să răscumpere toate minele de cărbuni.**

— **Autoritățile sârbești din Banat** au dat o ordonanță, prin care se pune în vedere, că acei români, cari se vor mai duce în România sau Transilvania la reîntoarcere vor fi internați și dați în judecată pentru instigație și turburarea ordinei publice.

— **In Dobrogea și Cadriater** se face o vie propagandă bulgară. Autoritățile militare franceze cu ocazia perchizițiilor făcute au decoperit mai multe zeci de milioane cartușe și la 200,000 de arme.

— **In statul Jugoslav** se vor deschide 8000 de școli noauă cu 10,000 de învățători. Guvernul a eliberat pentru scopul acesta 30 milioane dinari (50 milioane coroane).

— **Casa „Farman“** a luat o inițiativă senzațională. Cu prilejul serbărilor victoriei avionul «Golath» a oferit locuri plătite cu 1000 franci pentru toți acei cari voiesc să contemple din înaltul cerului defilarea trupelor pe sub arcul de triumf.

— **La Cetatea-Albă** flota noastră a capturat o corabie încărcată cu proviziuni pentru bolșevicii ruși. Această corbie a fost adusă în portul Sulina.

Anunț.

Recomandăm On. public magazinul nostru aranjat din nou cu tot felul de material de construcție, scânduri, lețe, caferi, grinzi de mäsar, cărămidă, țigle mari și mici, scocuri, cement, var, cărbuni de lemn, piatră vântată ș. a. pe lângă prețuri moderate.

„Plugarul“,

însoțire economică comercială. (70) 1-2.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.
Redactor: Ovidiu Hulea.